Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO PIRMININKO NUTARTIS

2019 m. sausio 21 d.*

„Laikinųjų apsaugos priemonių taikymas – Augalų apsaugos produktai – Veiklioji medžiaga oksasulfuronas – Patvirtinimo dėl pateikimo rinkai galiojimo nepratęsimas – Prašymas sustabdyti vykdymą – Skubos nebuvimas – Interesų palyginimas“

Byloje T-574/18 R

Agrochem-Maks d.o.o., įsteigta Zagrebe (Kroatija), atstovaujama advokato S. Pappas,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Lewis, I. Naglis ir G. Koleva,

atsakovę,

dėl SESV 278 ir 279 straipsniais grindžiamo prašymo sustabdyti 2018 m. liepos 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/1019, kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, nepratęsiamas veikliosios medžiagos oksasulfurono patvirtinimo galiojimas ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 183, 2018, p. 14), vykdymą

BENDROJO TEISMO PIRMININKAS

priima šią

Nutartį [1]

(Praleista)

Dėl teisės

(Praleista)

Dėl skubos

(Praleista)

* Proceso kalba: anglų.

1 Pateikiami tik tie šios nutarties punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

Dėl žalos dydžio

32 Pirma, kiek tai susiję su tariamos žalos, atsirandančios dėl rizikos, kad bus padarytas neigiamas poveikis apyvartai ir pelnui, dydžiu ir rizika, kad sumažės bendra įmonės vertė (šiuos aspektus reikia nagrinėti kartu), ieškovė teigia, kad dėl ginčijamo reglamento jos apyvarta ir pelnas bei „numanoma įmonės vertė“ stipriai sumažės. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tariama žala yra tik finansinė.

33 Kiek tai susiję su nurodytos finansinės žalos dydžiu, remiantis suformuota jurisprudencija aišku, kad laikinoji apsaugos priemonė gali būti pateisinama, tik jei jos netaikant šalis, kuri jos prašo, atsidurtų situacijoje, kai jos egzistavimui iškiltų grėsmė, kol bus priimtas galutinis sprendimas pagrindiniame procese (žr. 2010 m. balandžio 30 d. Nutarties *Xeda International ir Pace International / Komisija*, T-71/10 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2010:173, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Šiuo klausimu, remiantis suformuota jurisprudencija, aišku, kad tokios žalos dydis turėtų būti analizuojamas atsižvelgiant visų pirma į įmonės dydį, apyvartą ir grupės, kuriai ji priklauso, savybes (žr. 2011 m. lapkričio 15 d. Nutarties *Xeda International / Komisija*, T-269/11 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2011:665, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 15 d. Nutarties *Camar / Komisija ir Taryba*, C-43/98 P(R), EU:C:1998:166, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

35 Be to, reikia priminti, kad, taip pat remiantis suformuota jurisprudencija, aišku, jog buvo nuspręsta, pirma, kad, kiek tai susiję su nuostoliais, kurie sudaro mažiau nei 10 % stipriai reguliuojamoje rinkoje veikiančių įmonių apyvartos, finansiniai sunkumai, kurių gali patirti tokios įmonės, nėra tokio pobūdžio, kad kiltų grėsmė jų egzistavimui (2011 m. lapkričio 15 d. Nutarties *Xeda International / Komisija*, T-269/11 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2011:665, 21 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2001 m. balandžio 11 d. Nutarties *Komisija / Bruno Farmaceutici ir kt.*, C-474/00 P(R), EU:C:2001:219, 106 punktą), ir, antra, kiek tai susiję su nuostoliais, kurie sudaro beveik du trečdalius šių įmonių apyvartos, nors yra pripažįstama, kad joms sukelti finansiniai sunkumai galėtų pakenkti jų egzistavimui, vis dėlto buvo pabrėžta, kad kalbant apie stipriai reguliuojamą sektorių, kuriame dažnai reikia didelių investicijų ir kuriame kompetentingos institucijos gali būti priverstos įsikišti, kai dėl priežasčių, kurias ne visada gali numatyti atitinkamos įmonės, iškyla rizika visuomenės sveikatai, jos privalo, nebent pačios padengtų dėl tokio įsikišimo patirtus nuostolius, būti pasirengusios tokios intervencijos pasekmėms pasirinkdamos atitinkamą politiką (žr. 2016 m. birželio 16 d. Nutarties *ICA Laboratories ir kt. / Komisija*, C-170/16 P(R), nepaskelbta Rink., EU:C:2016:462, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

36 Šiuo atveju ieškovė nurodo, kad 2017 m. bendros įplaukos sudarė 114 751 316 EUR, iš kurių 15 216 941,17 EUR gauta iš *Laguna* produkto pardavimų, t. y. apie 13,26 % jos bendros apyvartos. Be to, trijų *Laguna* produkto priedų pardavimai tais pačiais metais sudarė 5 079 535,60 EUR, t. y. maždaug 4,43 % visos jos apyvartos. Paskui ji nurodo, kad *Kavran* savo vardu importavo šių keturių produktų už 15 716 330,04 EUR, kai jos bendra apyvarta buvo 56 996 563 EUR, t. y. apytiksliai 27,57 % bendros *Kavran* apyvartos. Galiausiai ji tvirtina, kad *Laguna* produktas ir jo priedai kartu sudaro daugiau nei 50 % jos su *Kavran* „numanomos įmonės vertės“.

37 Nagrinėjant skubos klausimą pirmiausia reikia priminti principą, kad tariama žala turi būti neišvengiamai asmeninė, kaip pabrėžiama suformuotoje jurisprudencijoje (žr. 2007 m. gruodžio 4 d. Nutarties *Cheminova ir kt. / Komisija*, T-326/07 R, EU:T:2007:364, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi šioje byloje dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ieškovė, norėdama įrodyti, kad tariama žala yra didelė, negali remtis žala, kurią patyrė kitos įmonės, kurios nėra bylos šalys.

38 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nors ieškovė nurodo, jog visi trys priedai dažniausiai yra perkami kartu su *Laguna* produktu, ji nepateikia jokių įrodymų, patvirtinančių, kad jie negali būti naudojami be *Laguna* produkto, pvz., derinant juos su kitu herbicidu. Taigi vertinant žalos dydį negalima atsižvelgti į apyvartą, susijusią su trimis priedais.

39 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad 2009 m. balandžio 28 d. Nutartyje *United Phosphorus / Komisija* (T-95/09 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2009:124, 69 punktas) buvo nustatyta, kad, vertinant žalos dydį, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas negali mechaniškai ir siaurai vertinti tik atitinkamų apyvartų, tačiau jis taip pat turi atsižvelgti į kiekvienos bylos aplinkybes ir sprendimo priėmimo momentu jas susieti su padaryta žala apyvartos atžvilgiu.

40 Tiesa, šia jurisprudencija iki šiol buvo remiamasi iš esmės siekiant leisti teisėjui įvertinti, ar tariamos žalos dydį galima nustatyti, nepaisant to, kad apyvarta neviršijo 10 % ribos, nurodytos šio sprendimo 35 punkte; šis siauros ir mechaniškos analizės atsisakymas taip pat turi būti suprantamas kaip reikalaujantis, kad teisėjas patikrintų, ar, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes, didelė žala turėtų būti nustatyta net ir viršijus šią ribą.

41 Esant tokioms aplinkybėms, pirmiausia reikia pažymėti, kad iš bylos medžiagos matyti, jog ieškovė iš tiesų yra pagal *Syngenta* pateiktą formulę kino subrangovo pagaminto oksasulfurono, kurį *Kavran* importavo į Kroatiją, platintoja Kroatijoje. Dėl to jai nereikėjo daryti didelių investicijų, padengti bendrųjų ir fiksuotų išlaidų, susijusių su gamintojo veiklos plėtra.

42 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad, kitaip, nei teigia Komisija, platintojo statusas nereiškia, kad draudžiamu paskelbtą produktą lengva pakeisti analogišku produktu. Iš tiesų, esant tokioms aplinkybėms, tokioje stipriai reguliuojamoje rinkoje, kaip nagrinėjama šioje byloje, daug kliūčių gali trukdyti kurti naujas medžiagas arba pristabdyti jų kūrimą.

43 Be to, iš ieškovės pastabų ir iš nedidelės rinkos dalies, kurią užima prieš sodinimą naudojami herbicidai, matyti, kad šie herbicidai, kuriuos rekomenduojama naudoti drėgno klimato sąlygomis, dėl šios priežasties, atrodo, netinka Kroatijos rinkai ir nėra *a priori* perspektyvi alternatyva oksasulfuronui.

44 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad, pirma, nors teigia, kad vienintelis po sodinimo naudojamas herbicidas Kroatijos rinkoje ir yra imazamoksas, parduodamas konkuruojančios įmonės BASF, ieškovė nepateikia jokio įrodymo dėl galimų pakaitinių produktų, naudojamų po sodinimo, kurie jau yra prieinami Europos Sąjungos teritorijoje ir kurie galėtų būti platinami Kroatijos rinkoje. Vadovaujantis šio sprendimo 26–28 punktuose primintais principais, šalis, kuri prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, turi pateikti informaciją, kuria remdamasis teismas galėtų priimti sprendimą.

45 Antra, ieškovės argumentas, kad ji negali rasti pakaitinio herbicido, kuris būtų platinamas Kroatijos rinkoje, nes veikliųjų medžiagų kūrėjai ir gamintojai paprastai patys rūpinasi jų platinimu, negali lemti laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo sprendimo. Iš tiesų, pirma, ieškovė iki šiol platino kitos įmonės sukurtą produktą, o tai prieštarauja jos teiginiui ir, antra, ieškovės įsisteigimo vieta ir platinimo tinklas, kurį ji sukūrė Kroatijos rinkoje, kartu su komercine niša, kuri atsirastų jeigu būtų pašalintas oksasulfuronas, atrodo, yra elementai, kuriais ieškovė galėtų remtis prieš naujus gamintojus.

46 Antra, reikia pažymėti, kad ieškovė veikia stipriai reguliuojamoje rinkoje. Kaip buvo priminta šio sprendimo 35 punkte, ji turėjo atitinkamai elgtis, atsižvelgdama į padidėjusią riziką, kad jos produktu bus uždrausta prekiauti, kitu atveju ji pati turi padengti nuostolius, susijusius su tokiu draudimu. Taigi, priešingai, nei tvirtina ieškovė, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas, vertindamas tariamos žalos dydį, turi atsižvelgti į jos pasirinktą komercinę strategiją.

47 Šiuo atveju apyvartos dalis, kurią sudaro *Laguna* produkto pardavimai, turi būti vertinama kaip gerai apgalvotos politikos, susijusios su stipriai reguliuojama rinka, rezultatas. Vis dėlto, nesant papildomų įrodymų dėl galimų priemonių, kurių ieškovė ėmėsi, kad išvengtų potencialiai rizikingos situacijos, atsižvelgiant į nagrinėjamos rinkos pobūdį, 10 % orientacinės ribos viršijimas pats savaime negali nulemti laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo sprendimo dėl tariamos žalos dydžio.

48 Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, kad ieškovė negali remtis teisėtais lūkesčiais, kylančiais dėl ataskaitą rengiančios valstybės narės pasiekto rezultato. Iš tiesų, kaip teisingai primena Komisija, ši ataskaita yra tik tarpinis gerai žinomos procedūros etapas ir negali iš anksto nulemti galutinio sprendimo, kurį priims Komisija. Be to, kaip pažymėta suformuotoje jurisprudencijoje, teisėtų lūkesčių principu galima remtis tik esant situacijoms, kurios buvo nulemtos institucijos, kuri turi teisę priimti galutinį sprendimą (žr. 2018 m. sausio 30 d. Sprendimo *Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej / ECHA*, T-625/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:44, 75 ir 76 punktą bei nurodytą jurisprudenciją). Taigi vykstant augalų apsaugos medžiagos patvirtinimo galiojimo atnaujinimo procedūrai, kaip ir šioje byloje, negali būti vadovaujamasi teisėtų lūkesčių apsaugos principu remiantis valstybės narės ataskaitos rengėjos pateiktos tarpinės ataskaitos rezultatais.

49 Vadinasi, reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas turi atsargiai vertinti atitinkamos apyvartos dydį ir turėtų nuspręsti, kad, esant neigiamo poveikio apyvartai ir pelnui arba bendros jos įmonės vertės sumažėjimo rizikai, tariama žala nėra didelė.

(Praleista)

Dėl interesų palyginimo

(Praleista)

85 Pirmiausia reikėtų pažymėti, kad nagrinėjamo produkto patvirtinimo galiojimo neatnaujinimas yra grindžiamas, pirma, tuo, kad egzistuoja dvi didelį susirūpinimą keliančios aplinkybės, ir, antra, tuo, kad septyni punktai negalėjo būti baigti. Nors pirmieji du aspektai susiję su žinoma rizika sliekams ir vandens organizmams, negalima teigti, kad informacijos trūkumas, apibūdinantis trūkumą, šiuo atveju susijusį su septyniais punktais, kurie negalėjo būti baigti, gali būti aiškinamas taip, kad būtų padaryta išvada, jog nėra pavojaus visuomenės sveikatai.

86 Pirma, dėl argumento, kad nėra pavojaus visuomenės sveikatai, ieškovė pabrėžia, kad nagrinėjama medžiaga ir jos pagrindu pagaminti produktai rinkoje buvo daugiau nei 20 metų ir kad iki šiol nebuvo pranešta apie jokį visuomenės sveikatai reikšmingą incidentą, susijusį su jų pardavimais. Be to, ji tvirtina, kad kitu atveju Komisija nebūtų suteikusi pradinio patvirtinimo galiojimo pratęsimo 6 metų laikotarpiui nuo 2013 iki 2019 metų.

87 Vis dėlto iš bylos medžiagos matyti, kad rizika visuomenės sveikatai negali būti atmesta. Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad ieškovė šiuo atveju negali vadovautis įtikinamu argumentu remdamasi tuo, kad medžiagą saugiai naudojant Sąjungoje daugiau nei 20 metų niekada nebuvo pranešta apie žmogaus sveikatai kenksmingą poveikį. Iš tiesų šioje byloje nagrinėjamame sektoriuje dažnai mokslo raida suteikia galimybę iš naujo įvertinti medžiagas, atsižvelgiant į naujas žinias ir mokslinius atradimus. Tai yra atnaujinimo procedūrų pagrindas ir laikinų apribojimų leidimams teikti rinkai nustatymo esmė. Taigi lyginant interesus laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo vertinimas turi remtis, pirma, nustatytomis rizikomis ir, antra, rizikomis, kurios negali būti atmestos (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 22 d. Nutarties *Arysta LifeScience Netherlands / Komisija*, T-476/17 R, EU:T:2018:407, 105 punktą).

88 Be to, ieškovės pozicija, kuria remiantis nėra pavojaus visuomenės sveikatai, yra daugiausia grindžiama argumentais, kuriais ji remiasi įrodinėdama, kad egzistuoja *fumus boni juris*, t. y. kad sprendimas priimti ginčijamą reglamentą yra susijęs su, pirma, administracijos pareigos motyvuoti savo vertinimą, kuriuo remiantis nustatyti trūkumai pateisina oksasulfurono patvirtinimo galiojimo neatnaujinimą, ir, antra, administracijos pareigos motyvuoti didelės rizikos vandens organizmams ir sliekams buvimą pažeidimu.

89 Šie aspektai susiję su procedūros teisėtumo kontrole ir, nesant kitos informacijos, taikant išimtį, kai gali būti pripažinta, kad padaryta akivaizdi vertinimo klaida, jie negali lemti laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo, kai jis lygina interesus, sprendimo, kad minėtuose dokumentuose padarytos išvados turi būti viršesnės už ankstesnį vertinimą, kuris iš principo yra kruopštaus ir išsamaus vertinimo rezultatas. Jis neturi atlikti techninio mokslo informacijos vertinimo, nes taip viršytų savo įgaliojimus (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 22 d. Nutarties *Arysta LifeScience Netherlands / Komisija*, T-476/17 R, EU:T:2018:407, 108 punktą).

90 Tai juo labiau taikytina šiuo atveju, kai tariama žala, kiek ji susijusi su visuomenės sveikata, kyla ne dėl surinktų mokslinių duomenų, bet dėl jų nebuvimo, kas ir yra ginčijamame reglamente nustatyti trūkumai. Vis dėlto, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 85 punkte, šie trūkumai neleidžia pašalinti rizikos visuomenės sveikatai, į kurią, kaip nurodyta ginčijamame reglamente, turi būti atsižvelgta vertinant kitus interesus.

91 Šiuo klausimu ieškovė nenurodo kito intereso nei siekis išvengti žalos, kuri gali būti sukelta ginčijamu reglamentu, t. y. žalos, dėl kurios buvo nustatyta, kad ji nėra nei didelė nei nepataisoma. Remiantis suformuota jurisprudencija aišku, kad reikalavimams, susijusiems su visuomenės sveikata, neginčijamai turi būti teikiama pirmenybė ekonominių motyvų atžvilgiu (žr. 2001 m. balandžio 11 d. Nutarties *Komisija / Bruno Farmaceutici ir kt.*, C-474/00 P(R), EU:C:2001:219, 112 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2012 m. balandžio 19 d. Sprendimo *Artegodan / Komisija*, C-221/10 P, EU:C:2012:216, 99 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

92 Tariamos žalos nepakanka, kad interesų pusiausvyra būtų nusverta į ieškovės pusę, nes rizika visuomenės sveikatai, kiek tai susiję su oksasulfuronu, turi būti laikoma pripažinta (žr. šios nutarties 87 punktą).

93 Galiausiai, bet kuriuo atveju, net jeigu ieškovei pavyktų įrodyti skubą, kiek tai susiję su jos patirtos žalos savybėmis, ją taip pat reikia įvertinti atsižvelgiant į suformuotą jurisprudenciją, kuria remiantis visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimų buvimas gali pateisinti apribojimus, turinčius neigiamų pasekmių, netgi rimtų, kai kuriems ūkio subjektams (šiuo klausimu žr. 2010 m. birželio 1 d. Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez*, C-570/07 ir C-571/07, EU:C:2010:300, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tokiomis aplinkybėmis buvo netgi pabrėžta, kad svarbu pripažinti atsargumo principą, kuriuo remiantis, jei yra abejonių dėl pavojaus žmonių sveikatai ar jo masto, Sąjungos institucijos gali imtis apsaugos priemonių nelaukdamos, kol šio pavojaus realumas ir rimtumas bus visiškai įrodyti (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Nutarties *Komisija / Vokietija*, C-426/13 P(R), EU:C:2013:848, 54 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

94 Vadinasi, ieškovės argumentai dėl medžiagos saugumo, siekiant įrodyti, kad visuomenės sveikatos argumentai negali būti svaresni už argumentus, susijus su jos patiriama žala, turi būti atmesti.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDROJO TEISMO PIRMININKAS

nutaria:

1. Atmesti prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones.

2. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Priimta 2019 m. sausio 21 d. Liuksemburge.

Kancleris
E. Coulon

Pirmininkas
M. Jaeger